

7.8 Volitelné vzdělávací aktivity

7.8.6 Společenskovědní seminář

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
0	0	2	2

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět je součástí vzdělávací oblasti Volitelné vzdělávací aktivity v RVP G.

Společenskovědní seminář je určen žákům, kteří mají hlubší zájem o společenské vědy. V návaznosti na předmět Základy společenských věd je seminář koncipován tak, aby poskytoval široké možnosti pro rozšiřování, prohlubování a systemizaci vědomostí, které si žáci osvojili v předmětu Základy společenských věd. Vedle toho pro obohacení a ucelení jejich společenskovědního vzdělání zařazujeme soubory poznatků z vybraných společenskovědních oborů, které v předmětu Základy společenských věd obsaženy nejsou. Jsou to poznatky z logiky a etiky.

Vedle osvojování vědomostí je cílem semináře systematické rozvíjení pracovních dovedností žáků a jejich uplatňování v ústním a písemném projevu.

Do předmětu Společenskovědní seminář jsou integrovány vybrané okruhy těchto průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Organizace výuky:

Výuka vyučovacího předmětu Společenskovědní seminář probíhá ve třídách. Nejčastější formou je vyučovací hodina, výuka je většinou hromadná, vhodně je začleňována skupinová práce. Výjimečně je zastoupena např. beseda či exkurze. V semináři se uplatňují tyto metody: přednáška, řízený dialog, diskuse, problémové vyučování, didaktická hra. Dle možností je využívána také audiovizuální technika. Učivo je rozděleno do dvou ročníků, a to předmaturitního a maturitního.

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- využívá samostatnou a skupinovou práci, při nichž se žáci učí organizovat a plánovat vlastní činnost. Před započetím samotné práce spolu s žáky stanoví cíl, který na konci hodiny hodnotí;
- pracuje s vhodně zvolenou odbornou literaturou, učebnicemi, počítačem a internetem a učí žáky efektivně získávat poznatky, třídit, kriticky hodnotit a zpracovávat informace;
- klade důraz na čtení s porozuměním;
- vede žáky k doplňování a prohlubování vědomostí při zpracovávání referátů a seminárních prací k probírané problematice;

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- navozuje problémové situace, konfrontuje žáky s problémem, případně poskytuje alternativy řešení;
- ukazuje žákům konkrétní závažné problémy současného světa;
- umožňuje žákům provádět průzkumy, jejichž prostřednictvím žáky učí formulovat hypotézy, stanovovat cíle průzkumu apod. Závěry takovýchto průzkumů pak žáky vedou k zobecňování a ověřování hypotéz;
- motivuje žáky k účasti v různých projektech;

Kompetence komunikativní

Učitel:

- dialogem vede žáky k porozumění a vyjádření vlastního postoje k problematice;
- učí žáky v diskusi věcně argumentovat, obhajovat vlastní názor, poslouchat další účastníky diskuse a snažit se chápat sdělení druhých;
- dbá na přesné a gramaticky správné vyjadřování v psaných i mluvených projevech;
- vede žáky k vnímavému a kritickému sledování prostředků masové komunikace, ke klasifikaci informací a k dovednosti rozlišovat důvěryhodnost různých zdrojů. Učí žáky vyhledávat faktory, které objektivitu informací ovlivňují.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- učí žáka zorientovat se ve vlastních emocích, ovládat jeho emoční reakce, motivovat sám sebe, vnímat emoce jiných lidí a spolu s ostatními se podílet na vytváření mezilidských vztahů;
- učí žáky spolupracovat ve dvojici, v malé i velké skupině;
- učí žáky různým sociálním dovednostem – toleranci, empatii, akceptaci, toleranci, asertivitě;
- vede žáky k tomu, aby se nebáli postavit šikaně, případně vyjádřit odmítavý postoj k jiným negativním jevům ve společnosti.

Kompetence občanské

Učitel:

- rozvíjí kladný vztah k vlasti, ale také k jiným zemím, národům a rasám;
- vede žáky k boji proti všem formám rasové nesnášenlivosti;
- vede žáky k dodržování zákonů a uznávaných etických norem.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- informuje žáky o profesích uplatňujících poznatky ze společenských věd;
- upozorňuje žáky na situace, v nichž budou moci prakticky využít poznatků ze společenských věd, a to jak v osobním, tak v pracovním životě.

Kompetence digitální

Učitel:

- učí žáky bezpečně využívat digitální technologie a uvědomit si jejich přínosy i rizika
- učí žáky kritickému myšlení a posuzování dat a informací při jejich získávání, shromažďování, analyzování a sdílení;
- podporuje, aby nabyté vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty vedly k zodpovědnému a bezpečnému využití digitálních technologií;
- učí žáky nést odpovědnost za tvůrčí proces a výsledný produkt.

3. ročník

2 hodiny týdně

Mezinárodní integrace

Očekávané výstupy

Žák:

- posoudí pozitivní a negativní dopady globalizace
- uvede příklady významných mezinárodních organizací
- orientuje se v práci jednotlivých institucí
- objasní důvody evropské integrace
- zhodnotí význam EU pro vývoj Evropy
- posoudí význam zapojení ČR do EU
- orientuje se ve struktuře a fungování NATO
- objasní strukturu a fungování OSN

Učivo

Globalizace
Evropská integrace
NATO
OSN
Další mezinárodní organizace

Marketing a management

Očekávané výstupy

Žák:

- vysvětlí fungování marketingu
- rozlišuje funkce managementu

Učivo

Marketing
Management

Religionistika

Očekávané výstupy

Žák:

- rozlišuje významné náboženské systémy, identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení

Učivo

Religionistika
Sekty

4. ročník

2 hodiny týdně

Základy psychologie

Očekávané výstupy

Žák:

- orientuje se v psychologických disciplínách, směrech a problémech současné psychologie

Učivo

Psychologické disciplíny
Psychologické směry a osobnosti

Základy sociologie

Očekávané výstupy

Žák:

- porovná sociologické směry

Učivo

Sociologické směry a osobnosti
Sociologický výzkum

Základy politologie

Očekávané výstupy

Žák:

- popíše politické systémy a volební mechanismy
- charakterizuje politické doktríny, ideologie

Učivo

Vybraná témata z politologie

Základy etiky

Očekávané výstupy

Žák:

- vyloží jednotlivé etické pojmy
- posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem

Učivo

Základní etické pojmy
Otázky praktické a sociální etiky
Filozofie a etika

Vybrané kapitoly z dějin filozofie

Očekávané výstupy

Žák:

- orientuje se ve filozofických směrech 19. a 20. století

Učivo

Kapitoly z filozofie 19. století
Kapitoly z filozofie 20. století